

Obsah

Pár slov úvodem...	9
O čem kniha chce být...	9
O čem kniha není...	9
Poděkování	10
Pár slov úvodem k druhému vydání...	11
1 Muzikoterapie	13
1.1 Působení hudby na člověka	13
1.2 Vliv zvuku	16
1.3 Potřebujeme ticho?	18
1.4 Pojem muzikoterapie	18
1.4.1 Krátký vhled do historie	19
1.4.2 Mezioborové souvislosti	22
1.5 Aktuální trendy v muzikoterapii	22
1.6 Současné směry rozvoje a aplikace muzikoterapie v České republice	27
2 Muzikoterapie jako cesta k harmonizaci	29
2.1 Harmonie, soulad	29
2.2 Psychosomatika	30
2.3 Hudba a dech	31
2.4 Rytmus života	31
2.5 Potřeba smyslu a seberealizace	33
2.6 Pohyb a hudba	34
2.7 Trénink koncentrace a paměti	34
2.7.1 Trénink koncentrace	35
2.7.2 Trénink paměti	36
3 Modely muzikoterapie	39
3.1 Stručný přehled některých modelů muzikoterapie	40
3.1.1 Nordoffova-Robbinsova muzikoterapie	40
3.1.2 Psychodynamická muzikoterapie	40
3.1.3 Antropozofická muzikoterapie	41
3.1.4 Vokální muzikoterapie (vokální psychoterapie)	42
3.1.5 Terapie řízené představivosti a hudby (GIM)	42
3.1.6 Orffova muzikoterapie	43
3.1.7 Estetická muzikoterapie	44
3.1.8 Kulturní muzikoterapie	44
3.1.9 Muzikoterapie zaměřená na zdroje	44
3.1.10 Pole hry (The Field of Play)	45
3.1.11 Komunitní muzikoterapie	46
3.1.12 Neurologická muzikoterapie	47

4 Postupy, techniky a metody muzikoterapie	49
4.1 Hudební improvizace	50
4.2 Hudební interpretace	53
4.3 Receptivní metody v muzikoterapii	53
4.3.1 Muzikoterapeutické relaxace	54
4.4 Metoda komponování	56
5 Uplatnění muzikoterapie ve zdravotnictví	59
5.1 Muzikoterapie v rehabilitaci	60
5.2 Praktické využití muzikoterapie v neurorehabilitaci	60
5.3 Muzikoterapie a fyzioterapie	63
5.3.1 Cíle fyzioterapie ovlivnitelné muzikoterapeuticky	63
5.3.2 Muzikoterapie u osob s Parkinsonovou nemocí	64
5.3.3 Zlepšení kvality chůze	65
5.3.4 Získání lepší stability	66
5.3.5 Zkvalitnění úrovně pohybu	66
5.4 Muzikoterapie a ergoterapie	67
5.4.1 Trénink funkčních úchopů pomocí muzikoterapie	68
5.4.2 Zvyšování úrovně samostatnosti pomocí muzikoterapie	68
5.5 Muzikoterapie a logopedie	69
5.5.1 Komunikace	69
5.5.2 Některé logopedické diagnózy	71
5.5.3 Melodicko-intonační terapie (MIT)	72
5.6 Muzikoterapie a rehabilitace kognitivních funkcí	74
5.6.1 Kognitivní funkce	74
5.6.2 Muzikoterapie při rehabilitaci kognitivních funkcí	75
5.7 Muzikoterapie v paliativní medicíně	76
5.7.1 Téma umírání	76
5.7.2 Souvislosti	76
5.7.3 Hlavní terapeutické cíle	77
6 Prvky muzikoterapie využitelné ve školství	81
6.1 Hudba v roli podpory harmonického rozvoje	82
6.2 Prvky muzikoterapie a atmosféra ve třídě	82
6.2.1 Hudba ovlivňuje náladu	84
6.2.2 Prvky muzikoterapie a řešení konfliktů	85
6.2.3 Prvky muzikoterapie a rozvíjení empatie	85
6.3 Prvky muzikoterapie v rámci hudební výchovy	86
6.3.1 Hudební výchova a prožitek radosti	86
6.3.2 Zpěv je pro každého	87
6.3.3 Hudební improvizace	88
6.3.4 Hudba jako příležitost k odpočinku i soustředění	89
6.4 Jak netraumatizovat žáky při výuce na hudební nástroj?	89
6.5 Muzikoterapie a poruchy učení	91
6.5.1 Je možné předcházet poruchám učení?	92
6.5.2 Dyslexie a rytmizace	92

6.5.3	Dyskalkulie a pohyb v prostoru	93
6.5.4	Dysgrafie a rozcvičování	94
6.5.5	Rozvíjení sluchové percepce a muzikoterapie	94
7	Muzikoterapie a sociální práce	97
7.1	Malé zamyšlení z pohledu filozofické antropologie	98
7.1.1	Klady a zápory života v „hudbě sfér“	98
7.1.2	Hudba, filozofie a politika – téma pro muzikoterapeuta?	99
7.1.3	Proměny hudby v čase – hudba jako produkt »kulturního průmyslu«	100
7.2	Muzikoterapie jako metoda socializace	101
7.3	Muzikoterapie a sociální role	102
7.4	Muzikoterapie v gerontologii	103
7.4.1	Hlavní muzikoterapeutické cíle v gerontologii	104
8	Muzikoterapie a psychoterapie	107
8.1	Využití muzikoterapie v psychoterapii	108
8.1.1	Pesso-Boyden psychoterapie	109
8.1.2	Hudba a psyché	112
8.2	Muzikoterapie a emoce	113
8.2.1	Práce s emocemi	115
8.2.2	Průvodce v obtížné životní situaci	116
9	Muzikoterapie osob se speciálními potřebami	119
9.1	Osoby se speciálními potřebami v oblasti smyslového znevýhodnění	120
9.1.1	Osoby s problémy ve sluchové percepci	120
9.1.2	Muzikoterapie u osob s omezením zrakového vnímání	124
9.2	Osoby s mentálním znevýhodněním	128
9.3	Muzikoterapie u osob s poruchou autistického spektra (PAS)	129
9.3.1	Indikace a kontraindikace muzikoterapie u osob s PAS	129
9.4	Osoby s omezením hybnosti	133
9.5	Osoby s vícečetným zdravotním znevýhodněním	133
10	Muzikoterapeutický přístup IKAPUS	135
10.1	Zdroje a základní východiska metody	136
10.2	Metodické zásady	137
10.3	Uplatnění metody	141
11	Příběhy muzikoterapeutických cest	143
11.1	Základní popis průběhu skupiny	144
12	Hudba a muzikoterapie pro život	149
12.1	Je muzikoterapie bezpečná?	151
12.2	Terapeut a jeho odpovědnost	151
12.3	Muzikoterapie na CESTU	152

Prameny a literatura	153
Rejstřík	160
O autorece	164
Souhrn	165
Summary	167